

Handläggare: Susanna Karlsson

Telefon: 08-508 28 855

E-postadress: susanna.karlsson@stockholm.se

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

2011-05-17

Rapport från tillsyn KoH-produkter 2008-2010

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten ”Kosmetiska och hygieniska produkter i detaljhandeln 2008-2010”.

Gunnar Söderholm

Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors

Avdelningschef

Sammanfattning

Tillsyn av kosmetiska och hygieniska produkter (KoH-produkter) inom Stockholm stad har skett i projektform genom tillsynsbesök i olika butiker. Projektets mål har varit att minska risken för olägenhet för människors hälsa avseende skador på hud vid användning av KoH-produkter. Butikerna, som valts ut slumpvis, har haft en spridning mellan olika butikskategorier. Under åren 2008-2010 besöktes 69 verksamheter, av dessa saluhöll 16 stycken produkter med förbjudet innehåll

Bakgrund

Med KoH-produkter avses ämnen eller beredningar som är avsedda att appliceras på människokroppens yttre delar eller tänder i huvudsakligt syfte att rengöra, förändra utseende eller korrigera kroppslukt. KoH-produkter regleras i 14 kapitlet miljöbalken samt i förordningar och föreskrifter meddelade med stöd av 14 kapitlet miljöbalken. Regleringen avser främst produkternas innehåll och märkning.

Miljöförvaltningen har tidigare bedrivit två projekt riktade mot detaljister i Stockholm som saluför KoH-produkter, år 2003 och 2005. Till varje projekt har ett antal förbjudna ämnen valts ut i samråd med Läkemedelverket. Hydrokinon, ett ämne med blekande

effekt på huden, har varit aktuellt och hittats i butiker under samtliga projekt. Hydrokinon förbjöds i EU 2003. Vidare har bl. a. kvicksilver varit ett av de aktuella ämnena.

Resultat

Under projektet 2008-2010 valdes de förbjudna ämnena hydrokinon och metyldibromo glutaronitrile, MDBGN, ut. MDBGN är ett konserveringsmedel med hög allergipotential och ämnet förbjöds 2008 genom Läkemedelsverkets föreskrift LVFS 2007:4 med ändringar i LVFS 2007:13.

Under projektet har 69 verksamheter besökts. Hos så gott som samtliga verksamheter konstaterades brister när det gäller märkning av produkter. Hos 16 verksamheter (23 %) salufördes produkter med de förbjudna ämnena hydrokinon eller MDBGN. Ämnet hydrokinon har enbart påträffats i butikskategorin etniska butiker. I vissa butiker har produkter innehållande hydrokinon påträffats saluföras under samtliga kampanjer. Ämnet MDBGN har påträffats i både etniska butiker, dagligvaruhandeln och hos frisörer.

De butiksägare som påträffats saluföra produkter med förbudet innehåll har åtalsanmälts till åklagarmyndigheten. Av 16 anmälningar har åklagarmyndigheten valt att lägga ned 15 på grund av att brott inte kunnat styrkas. I fallet som åklagaren drev till rättegång dömdes butiksägaren i februari 2011 till företagsbot om 15 000 kronor. Motiveringen var att antalet varor med förbudet innehåll var ovanligt stort, totalt 106 produkter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I samband med de åtalsanmälningar som gjorts har det framkommit att det råder en generell kunskapsbrist hos åklagare och polis om de aktuella ämnena och deras oönskade effekter vid användning. Inför kommande projekt kan detta undvikas om berörda personer bjuds in till ett informationsmöte angående kommande kampanj.

Antalet åtalsanmälningar som gjorts till åklagarmyndigheten har varit 16 men i endast ett av ärendena har den åtalade dömts till böter.

Verksamhetsutövarnas kunskap kring aktuell lagstiftning har visat sig vara bristfällig. Som ett led i detta bjöd miljöförvaltningen in samtliga butiksägare med personal till ett frukostseminarium i november 2009. Mötet blev mycket uppskattat och de inbjudna efterfrågade fler liknande träffar vilket kan anordnas i framtiden.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Projektbeskrivning och slutrapport, KoH-produkter i detaljhandeln 2008-2010